

Resumé af Markvandring og borgermøde den 4. maj 2022 i Saksild

Sjældent har der været så mange mennesker samlet på stien ved "den røde lade" i Saksild, som da kommunen 4.5 kl. 15:00 havde inviteret til "markvandring og borgermøde" om ny strukturplan for Saksild og dens konsekvenser for Saksild by og de omkringliggende naturområder. Der var stor tilstrømning – umiddelbart anslået 80-90 personer.

Der blev dog en del forvirring, da arrangementet blev indledt af teknisk chef Casper Grønborg, der lagde ud med at fortælle, at man ikke skulle rundt og kigge på de naturområder, der i den nyligt besluttede kommuneplan er inddraget til bebyggelse, men at der derimod skulle afholdes en workshop i Kulturhuset. Da det samtidig blev præciseret, at der ikke var mulighed for at diskutere selve præmissen om inddragelsen af områderne til bebyggelse, men at borgerne kun havde mulighed for at komme med input til udformningen af området, rejste adskillige kritiske røster sig.

Det var tydeligt, at mange af de fremmødte havde forventet, at man dels ville få mulighed for ved selvsyn at forholde sig til de påtænkte ændringer i landskabet, og dels for reelt at blive hørt i spørgsmålet om udviklingen af lokalområdet. Da de ansvarlige forvaltningsrepræsentanter tilsyneladende blev overraskede over den drejning, gik arrangementet lidt i opløsning, og de fremmødte delte sig i flere grupper, hvoraf nogle gik ud for at se, hvor de nye udstykninger ville blive, mens andre gik mod Kulturhuset, og nogle blev tilbage for at stille spørgsmål til Casper Grønborg om formålet med arrangementet og den forventede borgerinddragelse.

Efter en halv times tid lykkedes det at få alle samlet i Kulturhuset, hvor der måtte hentes ekstra stole for at få plads til alle de fremmødte. Vurderet ud fra Kulturhusets kapacitet, var der nu ca. 100 personer. De talte en gruppe fra forvaltningen, en projektgruppe med planer for et bofællesskab, sommerhusejere, lodsejere af de berørte områder og borgere fra Saksild i øvrigt.

I Kulturhuset var der allerede dækket op til workshop med post-it-sedler, tuscher og store plakater hængt op overalt. Her skulle altså afholdes en workshop, hvor det synes at være planen, at borgerne skulle give input til en ny strukturplan for Saksild. Imidlertid var det vanskeligt for arrangørerne at komme i gang med dagsorden, da der herskede en stor vrede blandt de fremmødte borgere, som stillede mange kritiske spørgsmål, herunder:

- Hvordan kan det være, at byrådet ønsker at tilgodese en lille gruppe tilflyttere ved at udlægge et stykke natur til byzone, når allerede bosatte borgere og lokalrådet i Saksild og Omegn i hele 10 hørings svar har tilkendegivet, at området har stor rekreativ værdi for de lokale?
- Hvorfor se bort fra ønsket om at "binde Saksild sammen" gennem fortsat bebyggelse langs Rudevej, og i stedet bygge i området mellem stranden, sommerhusområderne og byen?
- Hvad med de grønne kiler og alle de rådyr, ræve og andre dyr, man hidtil har kunnet møde på sine gå- løbe og cykelture ad grusvejen og strandstien?
- Hvorfor udlægge et område, der giver plads til 153 nye boliger, når kommunens egen fremskrivning af behovet for de næste 12 år kun er på 61 boliger?
- Hvorfor overhovedet gå i gang med at udvikle lokalplaner på et område, hvortil der er indgivet klager til Planklagenævnet, som endnu ikke er færdigbehandlet?

Hertil svarede kommunens repræsentanter, at der var en kæmpe interesse for at flytte til Saksild, hvortil en borger polemisk bemærkede, at det måske netop var på grund af de herlighedsværdier, man nu var i færd med at ødelægge, og en lokal lodsejer sagde, at der for indeværende var fin balance i mellem udbud og efterspørgsel på de allerede udstykkede grunde, hvilket ikke underbyggede kommunens påstand.

Da der var gået knap en time, gik den planlagte workshop i gang, og borgerne fik mulighed for at tegne de vigtigste værdier ind på kort over området. Her sås kommentarer, der frem for alt gik på borgernes ønske om at bevare skov, sti og plantage ned mod stranden og at udbygge byen fra midten og ud.

Da mødet rundedes af, lykønskede en lokal pensioneret skolelærer kommunen med deres workshop med en udtalelse om, at en workshop jo også altid havde været en god idé, hvis man ønskede at lade børnene få indtryk af, at deres stemme betød noget – og så kunne man jo gøre med inputtet, som man ville. Her udbrød klapsalver i salen blandt borgerne, der tilsyneladende ikke havde fået indtryk af, at deres stemme betød noget i udviklingen af deres lokalområde.

Uddybet kommentar fra Lokalrådet

Til generel oplysning for alle interesserede opsamles her i korte træk forløbet i sagen.

Hele sagen om udlægning af jord til byzone i området mellem Østerlunden og sommerhusene ved Rude Strand har stået på siden 2020. I 2020 udsendte kommunen en såkaldt Plan og Agenda 2021 i høring. Planen havde temaer som Byudvikling og liveability, Natur og friluftsliv, Klima og energi, Infrastruktur og mobilitet. Lokalrådet for Saksild og Omegn forfattede bl.a. høringssvar med fokus på at man i fremadrettet planlægning skulle huske på infrastruktur (f.eks. cykelstier) og at man ikke skulle glemme lokalområderne samtidig med at Odder bymidte blev udviklet (Folkeparken). Men, der indløb blandt de øvrige 139 siders høringssvar også forslag om nye områder rundt i kommunen, der kunne udlægges til byudvikling. Heriblandt var også forslag om at lave bofællesskab midt i skovrejsningsområdet mellem Østerlunden og sommerhusområdet.

Samtlige høringssvar blev behandlet i Byrådet den 15. juni 2020 [Byrådsmøde 15. juni 2020](#) og processen herefter var, at Byrådet tog på udflugt til de foreslåede områder den 19. august 2020. Dernæst blev Plan og Agenda 2021 endelig vedtaget den 31. august 2021.

Forvaltningen har efterfølgende italesat Plan og Agenda 2021 som en for-offentlig [høring](#) af Kommuneplanen.

Det er i forhold til det efterfølgende forløb værd at bemærke, at der dog ikke på noget tidspunkt var mulighed for at indgive kommentarer til høringssvarene. Dvs. borgere har ikke haft høringssvar og forslag derunder i høring. Dog blev den [besluttede](#) Plan og Agenda 2021 kort præsenteret for lokalrådsrepræsentanter på et møde for forvaltning og lokalråd sidst i september 2020. To repræsentanter fra Saksild Lokalråd fik her kort at vide, at nu kom der bofællesskab i Saksild, hvilket skabte en vis undring, da det jo ikke på daværende tidspunkt overhovedet var muligt at bygge i nævnte område eftersom det ikke var byzone.

For at blive byzone skal et landområde udlægges som et sådan via en egentlig Kommuneplan. Derfor blev nævnte område udlagt til netop byzone i Kommuneplansforslag 2021-33, der blev sendt i høring den 30. juni og frem til 15. september 2021. I høringsperioden indsendtes fra Saksild og omegn 10 høringssvar specifikt om nævnte område. Lokalrådet afholdt ligeledes borgermøde i oktober om det eksisterende strukturplansområde (området mellem Gl. Saksild og Østerlunden/skolen), hvor mulige planer for dette område blev drøftet. Ud af borgermøder og høringssvar fremgik det, at der generelt hos nuværende beboere i Saksild ikke var megen opbakning til kommunens plan om at udlægge nye områder til byzone.

Den 13. december var endelig vedtagelse af Kommuneplan på dagsordenen ved Byrådsmøde. Op til mødet var der mediedækning i både lokale medier og TV2-Østjylland, hvor fokus fortsat var på, at nuværende beboere fandt udlægning af byzone ud i naturen mellem Østerlunden og sommerhusområderne for uhensigtsmæssig.

Indsigelser, høringssvar og øvrig indsats ændrede dog ikke på, at et spinkelt flertal (10 mod 7) vedtog Kommuneplanen inkl. udlægningen af omtalte område til byzone. Denne beslutning blev endeligt annonceret og oplagt i Planstyrelsens systemer den 11. februar 2022, hvorefter der var en 4 ugers klageperiode. I klageperioden er indsendt to klager fra henholdsvis Lokalrådet for Saksild og Omegn samt de nærmeste naboer til omtalte område.

Klagerne har særligt fokus på det retslige grundlag for udlæg af byzone i Kystnærhedszonen og det planlægningsmæssige forløb, der i grove træk er skitseret ovenfor. Planloven er bl.a. skabt for at borgere med en forholdsvis lang tidshorisont (12 år for Kommuneplaner) kan have et overblik over, hvad der overordnet vil ske i ens kommune/nærområde. Her er det bl.a. Lokalrådets holdning, at gennemskueligheden for borgerne er tilsidesat. Der har ikke i tidligere kommuneplaner været italesat byudvikling fra Østerlunden og ned mod vandet. Bevæggrundene for dette nye udlæg er desuden kritisable, idet kommunen skal redegøre for det planlægningsmæssige behov for udlæg af byzone. Her har kommunen regnet sig frem til, at der i de næste 12 år er et behov for 61 nye boliger i Saksild. Men, samtidig har kommunen regnet sig frem til, at det samlede område, der i Kommuneplanen er udlagt til byzone kan rumme 153 boliger. Altså en meget markant overkapacitet. Derfor undrer det i høj grad Lokalrådet, at der skulle være behov for at udvide ud i naturen og ned mod vandet, når der allerede foreligger områder mellem Gl. Saksild og Østerlunden/skolen som ikke er bebygget og som kapacitetsmæssigt rigeligt vil kunne rumme 61 boliger.

Udlæg af byzone i kystnærhedszonen er en ganske kompliceret juridisk diskussion, men også her er det Lokalrådets holdning, at Odder kommune ikke har overholdt gældende regler. Klagen behandles nu af Planklagenævnet. Processen kan være lang – op mod et år – men det er pt. kommunens tilgang, at der godt kan arbejdes videre med planerne selvom at der foreligger to klagesager.